

Miten saada liikkumisen apu- ja toimintavälineitä kaikkien kuntalaisten käyttöön?

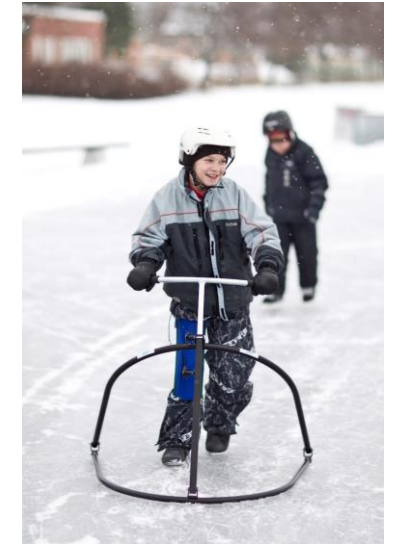
Tanja Tauria / Malike-toiminta, suunnittelija, toimintaterapeutti

Vaikuttamalla

- Vaikuttamalla kunnan viranhaltijoiden, valtuutettujen ja luottamushenkilöiden kautta.
- Esimerkiksi vammais- ja vanhusneuvosto, esteettömyys työryhmä jne.
- Tukeutumalla kunnan eri suunnitelmiin esimerkiksi yhdenvertaisuus-, hyvinvointi-, esteettömyys- ja rakentamissuunnitelmat.
- Yksi keino aloittaa on järjestää Yhdenvertaisuutta toimintavälineillä – aamukahvit.

Esimerkkejä yhdenvertaisuutta edistävästä apu-, toiminta- ja liikuntavälineistä:

Sama väline - eri merkitys, käyttö ja nimi

- Henkilökohtainen vai yhteiskäytössä oleva väline?
- Apu-, toiminta- vai liikuntaväline?
- Tapaus kohtaisesti yksilöllinen arviointi, elämäntilanne, elinympäristö sekä välineen käyttö ja käytön tavoitteet määrittävät onko väline esimerkiksi
 - lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä myönnettävä väline tai
 - sosiaalitoimen kautta taloudellisesti tuettava henkilökohtainen väline esim. ulkoiluun tai harrastamiseen tai
 - perusopetuksen tai varhaiskasvatuksen opetukseen osallistumisen edellyttämä väline tai
 - hyvinvointia ja osallisuutta edistävä väline.

Yhdenvertaisuus

- **Yhdenvertaisuus ymmärretään liian usein tasapäistämisenä.**
- Yhdenvertaisuutta tulisi tarkastella siitä näkökulmasta, mitä vammaisen ihminen tarvitsee voidakseen toimia yhdenvertaisesti ikäistensä vammattomien ihmisten kanssa?

Välineellä on väliä!

- Apu- ja toimintavälineet ovat keskeisessä asemassa liikkumisessaan apuvälineitä käyttävien ihmisten osallistumisen, osallisuuden, toimijuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumisessa.

Mikä on ongelmana?

Kenenkään ei tarvitse jäädä yhteisestä toiminnasta pois siksi, ettei apuvälineitä ole keksitty.

Ongelma on se, että apu- ja toimintavälineistä ei tiedetä tai niitä ei ole saatavilla.

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimus

- Suomen valtio on sitoutunut YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan sopimuksen noudattamiseen.
- Sopimuksen keskeisiä periaatteita ovat **yhdenvertaisuus, itsemääräämisoikeus, osallisuus sekä esteettömyys ja saavutettavuus.**
- Kuntien ja hyvinvointialueiden velvollisuus on osaltaan huolehtia siitä, että näihin YK:n sopimukseen kirjatut ihmisoikeudet toteutuvat.

Kuntien vammaispoliittiset ohjelmat

- Useat kunnat ovat laatineet itselleen vammaispoliittisen ohjelman, joka toimii kunnassa vammaispoliittisena suunnannäyttäjänä.
- Se myös sitouttaa eri osapuolia vammaisten henkilöiden aseman parantamiseen kunnissa.
- YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen periaatteet luovat pohjan myös kunnalliselle vammaispoliittiselle ohjelmalle.

Kunnan lainattavat apu- ja toimintavälineet

- **Kunnilla on laaja lakisääteinen velvollisuus** edistää yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja kuntalaisten hyvinvointia.
- Kunnan lainattavat välineet lisäävät osaltaan kuntalaisten yhdenvertaisuutta ja osallistumisen mahdollisuuksia.
- Parhaassa tilanteessa kunta tarjoaa asukkailleen mahdollisuuden lainata välineitä koulutoimen, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimen, seurojen, yhdistysten ja yksittäisten kuntalaisten käyttöön.
- Kaikki eivät voi saada käyttöönsä henkilökohtaisia apuvälineitä.
- Hankintojen tekeminen kunnan eri hallintokuntien/toimielinten yhteishankintana on taloudellinen vaihtoehto.

Yhdenvertaisuutta toimintavälineillä -aamukahvit

- Malikkeen ja alueellisen yhteistyökumppanin organisoimat virtuaaliset aamukahvit, kolme kokoontumiskertaa.
- Keskustellaan kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksista osallistua yhdenvertaisesti.
- Kokoaa kuntalaiset, poliittiset vaikuttajat ja kunnan päättäjät sekä apu- ja toimintavälineiden käyttäjät, perheet ja kaikki asiasta kiinnostuneet yhteisen suunnittelun äärelle.

Mitä ja miksi?

- Tavoitteena on löytää ratkaisuja sellaisten apu- ja toimintavälineiden hankintaan, joita kuntalaiset voivat lainata.
- Monen vammaisen, pitkäaikaissairaan tai ikääntyneen ihmisen kohdalla apu- ja toimintavälineet ovat osallistumisen, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden kannalta välttämättömiä.
- Tällä hetkellä kaikilla kuntalaisilla ei ole yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua esim. koulussa tai vapaa-ajalla tapahtuvaan toimintaan.

Miten asia etenee?

- Yhteydenotto Malikkeeseen
- Toteutus yhteistyössä
- Suunnittelupalaveri, jossa sovitaan aikataulu
- Tarkennetaan työnjako ja tiedottaminen
- Toteutetaan yhteensä kaksi-kolme Teams-palaveria
- Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutetaan seurantapalaveri noin puolen vuoden kuluttua.

Kiitos mielenkiinnostanne!

Jos kiinnostuit yhteistyöstä
Yhdenvertaisuutta toimintavälineillä –
aamukahvien merkeissä tai haluat lisää
tietoa aiheesta, ota yhteyttä:

Malike / Tanja Tauria,

tanja.tauria@tukiliitto.fi p. 050 3764 980

tai

Malike / Inka Kurki, inka.kurki@tukiliitto.fi

p. 050 3139 848